

Referat af biskoppernes møde i København den 3. – 6. januar 2017

1. Supplering af emneliste.
2. Kalender:
 - Bispemøde den 2.-5. maj 2017 på Fyen.
 - Steen Skovsgaards afskedsgudstjeneste 14. juni 2017.
 - Bispevielse den 10. september 2017 i Maribo Domkirke.
 - Bispemøde den 24.-27. oktober 2017 i Aarhus.
 - Seminar omkring 1. søndag i advent 2017 med deltagelse af romersk-katolske og lutherske teologer om Reformationsjubilæet.
 - Bispemøde den 2.-5. januar 2018.
 - Bispemøde den 17.-20. april 2018 på Fyen.
 - Bispemøde den 23.-26. oktober 2018 i Viborg.
 - Bispemøde den 2.-4. januar 2019. (ingen delegationer)
 - Bispemøde den 23.-26. april 2019 på Fyen.
 - Nordisk bispemøde 24.-28. juni 2019 i Finland.
 - Bispemøde den 22.-25. oktober 2019 i Helsingør
3. Siden sidst.
4. Rapport fra udvalgene:
5. Kollatser.
6. Endelig vedtagelse af vejledende ritual for vielse og velsignelse af par af samme køn.
7. Status for vielse uden for kirkens rum.
8. Videre forløb vedr. teologiske medarbejdere og uddannelses-koordinatorer.
9. Kirkelige handlinger på lørdage.
10. Folkekirken og migrantmenighederne.
11. Folkekirkens kommunikation.
12. Tanke- og trosfrihedskonference.
13. Eventuelt.

Til stede:

Peter Skov-Jakobsen, København
Lise-Lotte Rebel, Helsingør
Peter Fischer-Møller, Roskilde - mødeleder
Steen Skovsgaard, Lolland-Falster
Henning Toft Bro, Aalborg
Marianne Christiansen, Haderslev
Henrik Stubkjær, Viborg
Henrik Wigh-Poulsen, Aarhus
Elof Westergaard, Ribe
Sofie Petersen, Grønland
Jógvan Friðriksson, Færøerne
kontorchef Helle Ostenfeld, referent

Afbud fra Tine Lindhardt

1. Supplering af emneliste.

Nyt punkt 13 Ækvivalering af kirke og kulturmedarbejderes uddannelsesmæssige baggrund.

Nyt punkt 14: Vejledning vedrørende nødvielser, fra sygehuspræsterne.

Nyt punkt 15: Økumenisk seminar den 1. – 3. december 2017.

Nyt punkt 16: Dannelseskonference april 2017.

Nyt fast punkt: Orientering fra Grønland og Færøerne under Siden sidst.

2. Kalender:

Ministersamråd den 18. april 2017 i København.

Bispemøde den 2.-5. maj 2017 på Fyen.

Reformationsgudstjenesten den 4. juni 2017 i Haderslev

Steen Skovsgaards afskedsgudstjeneste 14. juni 2017.

Bispevielse den 10. september 2017 i Maribo Domkirke.

Bispemøde den 24.-27. oktober 2017 i Aarhus.

Seminar den 1. – 3. december 2017 mellem Romersk-katolske og lutherske teologer om Reformationsjubilæet.

Bispemøde den 2.-5. januar 2018.

Bispemøde den 17.-20. april 2018.

Bispemøde den 23.-26. oktober 2018.

Bispemøde den 2.-4. januar 2019. (ingen delegationer)

Bispemøde den 23.-26. april 2019.

Nordisk bispemøde 24.-28. juni 2019 i Finland.

Bispemøde den 22.-25. oktober 2019.

3. Siden sidst.

Nyt fra Grønland: Sofie Petersen orienterede om præstemangel på Grønland og oplyste at efteruddannelsesprogrammerne i Grønland og Danmark for præster og kateketer fungerer fint, og der er stor søgning til dem. Princippet for efteruddannelse er, at de først og fremmest skal komme menighederne til gode. Der skal være valg til menighedsrepræsentationerne i 2017 og det er forventningen, at der vil være fredsvalg de fleste steder. Der er i alt 22 præster i Grønland p.t. og der mangler 4 præster. Derudover vil det være ønskeligt med funktionspræster til betjening af sygehus og det fængsel, der er under etablering. Ca. 95 % af den grønlandske befolkning er medlem af folkekirken.

Nyt fra Færøerne: Jógvan Friðriksson orienterede om den nye ægteskabslov, der er blevet vedtaget i 2016. Folkekirken og ateistisk forening gik sammen imod diskrimination af par af samme køn i relation til vielse. Det forsøges nu at finde frem til en modus vivendi, så folkekirken kan forholde sig til den nye ægteskabslovning. 82 % af den færøske befolkning er medlem af folkekirken. Der er 25 præster på Færøerne og det er håbet, at det bliver til 27 i 2017. Folkekirken arbejder med et økonomisk overskud, og ved udgangen af 2017 forventes det, at alle præstegårde er renoveret. Der varsles nye tider på Færøerne i det hele taget, og i dag bliver ungdommen på Færøerne i stedet for at flytte til Danmark. De færøske præster bliver i dag efteruddannet på Færøerne, og det har betydet et stort løft til folkekirken, men præsterne kan også benytte sig af efteruddannelse på FUV i Danmark.

Henrik Stubkjær nævnte svar fra Danske Kirkers Råd og det Mellemkirkelige Råd på Kirkernes Verdensråds dokument 'Church towards a Common Vision', hvor svaret er benævnt 'The Church

towards a Common Vision – Repetition of the Document in Danish Ecclesial Context’. Dokumentet vil blive sendt ud til bispekollegiet til orientering sammen med referatet.

Henrik Stubkjær og Henrik Wigh-Poulsen havde holdt møde med fængsels- og arresthuspræsterne, vedrørende deres arbejdsforhold. Biskopperne ønsker et møde med Kriminalforsorgen for at den kirkelige betjening af de indsatte og fængselspræsternes arbejdsvilkår kan drøftes.

Marianne Christiansen oplyste om, at der er udsendt foreløbig invitation til Reformationsgudstjenesten den 4. juni 2017 i Haderslev Domkirke, og at salmeprojektet Lutherrosen er godt på vej, idet der bl.a. er kor i alle stifter, der deltager i projektet. Vedrørende liturgiarbejdet holder de tre arbejdsgrupper deres første seminar i januar.

4. Rapport fra udvalgene:

- Peter Skov-Jakobsen oplyste fra den teologiske arbejdsgruppe, at der arbejdes på et dansk svar på LVF-dokumentet (det lutherske verdensforbund), The Selfunderstanding of the Lutheran Communion, der forventeligt vil blive forelagt bispekollegiet på mødet i maj.
- Henrik Wigh-Poulsen orienterede om påskeprojektet, og at der vil blive iværksat en kampagne på de sociale medier med Skærtorsdag som omdrejningspunkt og med fællesskaber som overordnet tema.
- Henning Toft Bro oplyste om Sjælesorg på Nettet, at det går i luften den 1. februar 2017. Der vil blive udsendt et brev til alle biskopperne i løbet af januar om lancering.
- Henrik Wigh-Poulsen orienterede fra udvalget om Dåbsinitiativet, der er nedsat af Landsforeningen af Menighedsråd. Udvalget har til formål at fastholde momentum i de mange gode initiativer, der er landet over, og vil indsamle data og gode idéer, der skal distribueres til fri inspiration.
- Elof Westergaard oplyste fra FUV bestyrelsen, at der afholdes seminar den 21. – 22. marts 2017 om implementering af E17, (ny forberedende og introducerende præsteuddannelse).
- Marianne Christiansen orienterede fra det årlige møde mellem kristne og muslimske ledere, denne gang på Vartov i november 2016 med temaet Helligskrifter og demokrati.

5. Kollatser.

Drøftelse af formulering af kollatser tages op igen på bispemødet i maj.

Peter Fischer-Møller nævnte, at bispeeksamen har været drøftet i FUV i forhold til E17 med henblik på at fremhæve, at bispeeksamen både er en konfessionsprøvning og en egnethedsvurdering. Bispeeksamen vil blive taget op igen på bispemødet i maj.

6. Endelig vedtagelse af vejledende ritual for vielse og velsignelse af par af samme køn.

Peter Skov-Jakobsen fremlagde vejledende ritual. Biskopperne tilsluttede sig materialet og efter endt korrekturlæsning vil det vejledende ritual blive fremsendt til Kirkeministeriet med 8 biskoppers anbefaling.

Biskopperne fandt, at den tilknyttede note om præsters mulighed for af samvittighedsmæssige årsager ikke at foretage vielse af par af samme køn bør placeres som fodnote efter det autoriserede ritual.

Biskopperne anbefalede, at autoriserede og vejledende ritualer optrykkes i salmebogen, og vil samtidig bede Vajsenhuset/Bibelselskabet overveje muligheden for at udgive en salmebog, der alene har optrykt højmesseritualet.

7. Status for vielse uden for kirkens rum.

Biskopperne drøftede de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med vielse uden for kirkens rum. Biskopperne har besluttet, at ordningen bliver gjort permanent, men der er stadig uafklarede punkter. Forsøgsordningen videreføres indtil en permanent ordning kan træde i kraft.

8. Videre forløb vedr. teologiske medarbejdere og uddannelses-koordinatorer.

Biskopperne drøftede status på de to funktioner og forventer det afklaret i løbet af foråret 2017.

9. Kirkelige handlinger på lørdage.

Biskopperne finder, at det generelt bør være muligt at foretage begravelser og bisættelser på en lørdag. Der er imidlertid nogle overenskomstmæssige udfordringer. Biskopperne ønsker emnet taget op med Kirkeministeriet.

10. Folkekirken og migrantmenighederne.

Peter Skov-Jakobsen fremlagde forslag fra det Mellemkirkelige Råds udvalg vedrørende Migrantmenigheder og Folkekirken. Forslagene og den tilknyttede rapport omhandler muligheden for dobbelt kirke-medlemskab for enkeltpersoner, muligheden for associering af en migrantmenighed til en sognemenighed og en udvidelse af mulighederne for at rekruttere præster til migrantmenigheder.

Biskopperne takkede for den fremsendte rapport og ønsker en drøftelse med udvalget.

11. Folkekirkens kommunikation.

Biskopperne holder møde med stifternes kommunikationsmedarbejdere og Folkekirken.dk den 18. april 2017.

12. Tanke- og trosfrihedskonference.

Marianne Christiansen og Peter Fischer-Møller redegjorde for planen for konferencen, der forventes afholdt den 25. november 2017, og at det er hensigten, at konferencen skal have fokus på religionens samfundsmæssige betydning.

Biskopperne drøftede oplægget og støtter, at der arbejdes videre med projektet.

13. Ækvivalering af Kirke- og Kulturmedarbejderes uddannelsesmæssige baggrund.

Biskopperne har fået kendskab til udkast til cirkulære om ækvivalering af Kirke- og Kulturmedarbejdernes uddannelsesmæssige baggrund, og biskopperne opfordrer Kirkeministeriet til at iværksætte en fælles drøftelse af emnet med repræsentanter for biskopperne, FUV, Sognemedhjælperforeningen, Præsteforeningen, ækvivaleringsudvalget og Landsforeningen af Menighedsråd.

14. Vejledning om nødvielser, udarbejdet af sygehuspræsterne.

Biskopperne takker for det grundige arbejde og anbefaler, at vejledningen formidles til folkekirkens præster.

15. Økumenisk seminar den 1. – 3. december 2017

I anledning af Reformationsjubilæet afholdes der en økumenisk konference med deltagelse af romersk-katolske og lutherske teologer. Biskopperne tiltrådte, at stifterne hver bidrager med 4.000 kr. til konferencen.

16. Dannelseskonference april 2017

Peter Skov-Jakobsen oplyste, at konferencen ”Hvad skal vi med Skolen?”, der er en opfølgning på konference fra 2015 og efterfølgende lokale møder, afholdes den 27. april 2017. Konferencen afholdes i samarbejde mellem Danmarks Lærerforening, Foreningen Skole og Forældre og biskopperne. Biskopperne tiltrådte, at stifterne hver bidrager med 10.000 kr.

17. Eventuelt

Der var intet til eventuelt.